

До Председателя на научното жури
за оценяване дисертационен труд
на докторант Йордан Славчев Чорбаджийски
кандидат за присъждане на образователната
и научна степен „доктор“ по докторска
програма „Финанси, кредит, парично обръщение и
застраховка“ (финанси)

С т а н о в и щ е

от доц. д-р Ренета Маринова Димитрова, НБУ, за придобиване на научната степен
„доктор“ с кандидат Йордан Славчев Чорбаджийски

Относно: Дисертационен труд на тема „Финансов анализ и оценка на абсорбцията
и експорта в сектора на винопроизводството в Република България“, с научен
ръководител доц. д-р Валентин Милинов

Становището се представя съгласно Заповед № 1157 от 23 октомври 2024 г. на
Ректора на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

I.Общо представяне на дисертационния труд

Представеният за изготвяне на становище дисертационен труд изследва един
важен сектор на икономиката ни – винопроизводството. Докторант Йордан
Чорбаджийски обявява като **обект** на дисертацията изследването на
винопроизводството в Република България по примера на водеща винарска изба. Що се
отнася до **предмета** на научното изследване, това са предизвикателствата пред
финансовия анализ и оценката на експорта в сектора на винопроизводството за периода
на членство в Република България в Европейския съюз.

Дисертационният труд има класическа **структура**, състояща се от увод, три
глави, заключение и използвани източници. Същият е разработен в обем от 189 стр.,
от които 176 страници основен текст. Той съдържа 14 фигури и 23 таблици.
Представен е пред научната общност в 3 публикации, от които една студия и два
доклада. Тези публикации са напълно достатъчни за изпълнение на минималните
национални изисквания за присъждане на ОНС „доктор“.

Докторант Чорбаджийски е проучил значителен обем **научна литература**,
списъкът на която включва 112 източници. Обемът литература показва задълбочената
информираност на автора по изследваната от него тематика.

II.Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд е посветен на тема с безспорна актуалност. Постигането
на финансова устойчивост на сектор винопроизводство изисква разработването и
приемането на национална стратегия за развитие на българската винарска индустрия и
значително повишаване на експорта на вино.

Интересите на докторанта в тази област са концентрирани върху задълбочен анализ и оценка на ефективните инвестиционни решения в сектора на винопроизводството, които зависят от мащабите и тренда на абсорбцията и експорта – едни от факторите на икономическия растеж. Представеният за становище дисертационен труд се преценява като обхватно и задълбочено монографично изследване и разработка.

Авторът на дисертационния труд показва добри умения за боравене с научни понятия. Стилът е разбираем и с необходимата логическа последователност и обвързаност на изложението.

Авторефератът съответства на съдържанието на дисертационния труд и от прочитането му се добива представа за изпълненото от докторанта научно изследване.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Справката за приносите в дисертационния труд е обявена като състав на автореферата. Преценката ми за приносите е, че са съществени и представят научните и научно-приложните качества на дисертационния труд. По-съществените от тях са:

Първо. Теоретичен принос на докторанта е подкрепеното с аргументи извеждане на възможностите пред винопроизводството в нашата страна по отношение на неговата относителна финансова устойчивост, като е отчетена неблагоприятната пазарна среда.

Второ. Като научно-приложен принос се приема и обвързването на успешното бъдещо развитие на производството на качествени вина в България, повишаването на качеството на готовата продукция, на конкурентоспособността, на експорта и на икономическия растеж, с европейските субсидии и прилаганите административни мерки за подпомагане на лозаро - винарския сектор, с оптималното използване на националните и европейски проекти за финансова подкрепа и на вътрешните източници за финансиране при инвестиции в иновативни технологии и съответно, с повишаването на квалификацията на служителите и работниците, ангажирани във винарските изби.

Трето. Като принос с научно-приложно естество може да бъде определено направеното от докторанта изследване на външнотърговското салдо за търговията с българско вино през периода на изследването – 2019 г. – 2023 г.

Четвърто. Принос с приложно естество е направеното анкетно допитване на тема „Финансов анализ и оценка на абсорбцията и експорта в сектора на винопроизводството в Република България“, което потвърждава дефинирани от докторанта проблеми и предизвикателства, стоящи пред сектор винопроизводство.

Пето. Принос с приложно естество е обосноваването от докторанта необходимост да бъде разработена нова национална стратегия за оптимизиране на експорта на български вина чрез адекватна подкрепа и на гроздопроизводителите, от които зависи до голяма степен качеството на произвежданото вино.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Съществени критични бележки към дисертационния труд нямам. Бих желала докторант Чорбаджийски да изкаже своето мнение относно това, как е обвързано гроздопроизводството с винопроизводството в изба „Черноморско злато“ АД.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

На основата на всичко гореизложено може да бъде направен извода, че докторант **Йордан Славчев Чорбаджийски** притежава много добра теоретична и практическа подготовка по темата на дисертацията, показва умение да идентифицира важни проблеми на методологическо и практико-приложно равнище и да провежда

самостоятелно научно изследване. Като член на научното жури ще гласувам с
убеденост за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на докторант
Йордан Славчев Чорбаджийски.

09.12.2024 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Ренета Димитрова